

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Vaikų ligų klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Vaikų infekcinės ligos ir jų kontrolė 7,5 kreditų (200 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	0,75	6,75
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	<p>Egzaminas raštu ir žodžiu. Pateikiami trys teoriniai klausimai ir klinikinė/mokslinė situacija.</p> <p>Jeigu Vaikų infekcinių ligų ir jų kontrolės egzaminas laikomas stojant į Vaikų infekcinių ligų krypties doktorantūrą, vietoje klinikinės/mokslinės situacijos pristatomas pranešimas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais. Pretendentas turi išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su tiksline tema. Pranešimo vertinimo kriterijai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizuojamos problemos formulavimas; • Informacijos šaltinių pasirinkimo metodika; • Šaltinių informacijos interpretavimas, duomenų patikimumo vertinimas, kontraversijų aptarimas; • Planuojamo doktorantūrai tyrimo gairės. 			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
<p>Vaikų infekcinių ligų sandas skirtas besirenkantiems vaikų infekcinių ligų, vaikų ligų, šeimos medicinos bei kitas su vaikų sveikata susijusias doktorantūros studijų kryptis. Šios studijos, apima vaiko anatominius, fiziologinius bei imunologinius ypatumus, infekcinių ligų epidemiologijos pagrindus ir vaikų infekcinių ligų specifiką, dažniausių vaikų infekcinių ligų epidemiologijos, klinikos, diagnostikos, gydymo ir profilaktikos klausimus.</p>				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>Supratimas apie žmogaus mikrobiomą. Naujagimio mikrobinė kolonizacija ir ją veikiantys veiksniai. Vaikų imuniteto ypatumai. Vaisiaus ir naujagimio imuninės sistemos brendimas, motinos-vaisiaus ir motinos-kūdikio imunologinė sąveika. Nėščiosios sveikata ir naujagimio imunitetas.</p> <p>Vieno pasaulio (one world) hipotezė. Žmogaus ir gyvosios gamtos aplinkos mikroorganizmų visuma ir sąveika. Žmogaus veiklos poveikis mikroorganizmų tarprūšinio barjero pralaidumui.</p> <p>Ilgimtos infekcijos. Ankstyvieji įgimtų infekcijų požymiai, klinikinė ir laboratorinė diagnostika, gydymas.</p> <p>Užkrečiamųjų vaikų ligų epidemiologijos ypatumai. Epideminis procesas ir pagrindinės užkrečiamųjų ligų kontrolės kryptys. Žarnyno infekcijų plitimo keliai ir profilaktikos kryptys; vakcinomis nevaldomų ir valdomų oro lašinių infekcijų epidemiologijos ypatumai; vaikų amžiaus transmisinių infekcijų epidemiologijos ypatumai. Vaikų kolektyvų vaidmuo infekcijų plitimui.</p> <p>Pagrindiniai vaikų infekcinių ligų sindromai. Patologiniai virškinamojo trakto, kvėpavimo sistemos sindromai. Bėrimais pasireiškiančių vaikų infekcinių ligų diferencinė diagnostika.</p>				

Specialioji dalis

Tymai. Šiuolaikinė tymų epidemiologija, klinika, diagnostika, gydymas. Tymų komplikacijos ir jų gydymas. Tymai, kaip eradikacijai numatyta infekcija.

Parotitinė infekcija. Parotitinės infekcijos epidemiologija, klinikinės formos, komplikacijos.

Raudonukė. Šiuolaikinės raudonukės problemos.

Vėjaraupiai. *Varicella zoster* infekcija (vėjaraupiai, juostinė pūslelinė) kaip šiuolaikinės visuomenės problema. Vaikų amžiaus *Herpes* virusinės infekcijos klinikiniai ypatumai.

Infekcinė mononukleozė: klinika, diagnostika, gydymas.

Parvovirusinė infekcija.

Gripas. Epidemiologijos, klinikos, gydymo ypatumai. Vaikų apsauga nuo gripo.

Virusinės respiracinės infekcijos.

Virusiniai laringitai: diagnostika, diferencinė diagnostika, pirmoji pagalba, gydymas.

Vaikų SARS-CoV-2 infekcijos ypatumai. Vaikų SARS-CoV-2 epidemiologijos ypatumai, vaikų vaidmuo SARS-CoV-2 epideminiuose procesuose. Klinikiniai vaikų SARS-CoV-2 ypatumai ir atokiosios SARS-CoV-2 infekcijos baigtys.

Meningokokinė infekcija. Meningokokinės infekcijos klinikinės formos ir vaikų amžiaus ypatumai, profilaktika.

***H.influenzae b* infekcija** Invazinė Hib, jos klinikinės formos, gydymas ir profilaktika. Netipuojamų *H.influenzae* padermių infekcija.

***S.pneumoniae* infekcija.** Dažniausios vaikų amžiaus pneumokokinės infekcijos formos, jų diagnostika, gydymas ir profilaktika.

Vaikų streptokokinė infekcija.

Kokliušas. Kokliušo epidemiologijos, klinikos bei diagnostikos ypatumai šiuolaikinėje visuomenėje, parakokliušas. Kokliušo diagnostika ir gydymas.

Difterija. Vaikų difterijos klinikos ir gydymo ypatumai.

Bakterinės vaikų žarnyno infekcijos: salmoneliozė, šigeliozė, ešerichiozė, kampilobakteriozė, jersiniozė, pseudotuberkuliozė: epidemiologijos, klinikos, diagnostikos bei gydymo ypatumai.

Virusinės diarėjos. Virusinių vaikų žarnyno infekcijų epidemiologija, klinika, diagnostika, gydymas, profilaktika. Geriamoji rehidracija ir kitos patogenetinės vaikų žarnyno infekcijų gydymo priemonės.

Virusiniai hepatitai. Vaikų virusinių hepatitų epidemiologiniai bei klinikiniai ypatumai; biocheminiai ir virusologiniai diagnostikos metodai. Lėtiniai virusiniai hepatitai. Virusinių hepatitų profilaktika.

Vaikų ŽIV infekcijos ypatumai.

Vaikų infekcinių ligų laboratorinės diagnostikos metodai. Šiuolaikiniai vaikų infekcinių ligų laboratorinės diagnostikos metodai: bakteriologiniai ir virusologiniai tyrimai, kiti mikroorganizmų identifikavimo metodai, tradiciniai ir ekspres-serologiniai tyrimai.

Antimikrobinė terapija. Racionalus antibakterinių preparatų vartojimas vaikų infekcinių ligų gydymui. Mikroorganizmų rezistentiškumo antibakteriniams preparatams susidarymas ir būdai rezistentiškumui mažinti. Priešvirusiniai preparatai, jų naudojimas vaikų infekcinėms ligoms gydyti.

Biologiniai preparatai: eubiotikai ir probiotikai, jų vieta vaikų infekcinių ligų gydymo programose.

Serumai. Homogeniniai ir heterogeniniai imunoglobulinai ir serumai kaip vaikų infekcinių ligų gydymo bei profilaktikos priemonės.

Profilaktiniai skiepimai. Nacionalinė skiepavimo programa; Lietuvos rinkoje esančios vakcinos, indikacijos joms skiepyti. Povakcininiai reiškiniai ir kontraindikacijos skiepjimams. Povakcinių reiškinų registravimas vakcinų

saugumo kontrolės sistemos. Antivakcinių teiginių analizė, komunikavimas su visuomene skiepimų klausimais.

Keliautojų užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė.

Su vaikais keliaujančių šeimų apsauga nuo infekcinių ligų. Imigrantai, jų vaidmuo platinant užkrečiamąsias ligas ir emigrantų atžvilgiu taikomos užkrečiamųjų ligų kontrolės priemonės.

„Vaikiškos“ suaugusiųjų infekcijos. „Vaikiškos“ infekcijos paauglių ir suaugusiųjų populiacijoje: plitimo priežastys, diagnostikos ir profilaktikos ypatumai.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases. 8th Edition - December 29, 2017
2. Principles and Practice of Pediatric Infectious Diseases, 5th Edition, by Drs. Sarah Long, Charles Prober, and Marc Fischer, 2018 Elsevier.
<https://doi.org/10.1016/B978-0-323-40181-4.00296-6>
3. Nelson Textbook of Pediatrics, twentieth edition. 2016 by Elsevier, Inc.
4. Pediatric Vaccines and Vaccinations. A European Textbook, edited by T. Vesikari and P. Van Damme, Springer Nature, 2021
(<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-77173-7?msclid=d9b5739abb0f11ecb2f5ed5ea0b80a43>)
5. Red Book: 2021–2024 Report of the Committee on Infectious Diseases, 32nd edition. <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-40181-4.00296-6>
6. Nelsons Pediatric Antimicrobial Therapy, Ed.J.S.Bradley, American Academy of Pediatrics, 2019
7. Pasaulinės sveikatos organizacijos tinklalapis <https://www.who.int>
8. Europos ligų kontrolės ir prevencijos centro tinklalapis <https://www.ecdc.europa.eu>
9. JAV Atlantos ligų kontrolės centro tinklalapis <https://www.cdc.gov>
10. ClinicalKey - Lead with Answers. <https://www.clinicalkey.com/#/> Priinama tik VU tinkle. Prisijungti prie VU tinklo galima ir iš namų, naudojantis VPN paslauga.
11. Cochrane Reviews | Cochrane Library <https://www.cochranelibrary.com/> Prisijungti prie VU tinklo galima ir iš namų, naudojantis VPN paslauga.

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Inga Ivaškevičienė (asist. dr.).

2. Indrė Stacevičienė (asist. dr.).

3. Sigita Petraitienė (doc. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė